

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Cheltuială Valentina și avocatul Victoria Eșanu în numele inculpatului Andrei Porfinenco, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Porfinenco Andrei Serghei, născut la 11 septembrie 1988, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Chișinăului 95, ap. 63.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 07.04.2014 – 17.10.2014;

2. instanța de apel: 23.12.2014 – 07.04.2015;

3. instanța de recurs: 25.09.2015 - 27.01.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 octombrie 2014 a fost recunoscut vinovat Porfinenco Andrei în temeiul art. 190 alin. 2 lit. c) din Codul Penal al Republicii Moldova, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru persoanele care au comis infracțiuni ce constituie recidivă.

A fost admisă acțiunea civilă la cererea depusă de Gavriliță Sergiu, Tatiana Croitoru, Valentina Cheltuială și Ion Rusu, fiind încasat din contul lui Andrei Porfinenco în beneficiul lui Sergiu Gavriliță prejudiciu material provocat prin infracțiune în valoare de 4500 lei, în beneficiul Tatiane Croitoru - 1600 lei, în beneficiul lui Ion Rusu 5500 lei și în beneficiul Valentinei Cheltuială a prejudiciului material în sumă de 5000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Porfinenco Andrei, fiind în situație financiară neprielnică, ne avînd un loc permanent de muncă, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acționînd cu intenție directă, la data de 24 iunie 2013 în urma unei înțelegeri verbale, sub pretextul prestării serviciilor de reparație la fațada apartamentului nr. 122 din str. Ion și Doina Aldea Teodorovici 17, mun. Chișinău a primit de la Gavriliță Sergiu bani în sumă de 4500 lei, pe care i-a însușit, din start avînd intenția de a nu-și onora obligațiile asumate,

cauzînd astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă de 4500 lei.

Tot el, fiind în situație financiară neprielnică, neavînd un loc permanent de muncă, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acționînd cu intenție directă, la data de 24 iunie 2013 în urma unei înțelegeri verbale sub pretextul prestării serviciilor de reparație la balconul apartamentului nr. 118 din str. Ion și Doina Aldea Teodorovici 17, mun. Chișinău a primit de la Croitoru Tatiana bani în sumă de 1600 lei, pe care i-a însușit, din start avînd intenția de a nu-și onora obligațiile asumate, cauzînd astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă de 1600 lei.

Tot el, Porfinenco Andrei la 23 decembrie 2013, aproximativ la ora 15.30, aflându-se în ap. 1 din str. Mircea cel Bătrîn 10, mun. Chișinău, avînd intenția dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul efectuării unor lucrări de reparație, a însușit de la Cheltuială Valentina bani în sumă de 5000 lei, astfel cauzînd părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

La 06 aprilie 2014, inculpatul Porfinenco Andrei, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, sub pretextul efectuării lucrărilor de termoizolare a pereților exteriori ai apartamentului nr. 13 din str. Bogdan Petriceico Hajdeu, com. Colonița, mun. Chișinău, a pretins și a primit de la Rusu Ion bani în sumă de 5500 lei, fără a-și onora obligațiile de efectuare a lucrărilor, cauzînd astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă de 5500 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Eșanu Victoria în numele inculpatului Porfinenco Andrei și partea vătămată Cheltuială Valentina.

3.1. În apelul său avocatul Eșanu Victoria a solicitat casarea integrală a sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare și liberarea inculpatului de sub arest, invocînd următoarele:

- inculpatului, fiind vorbitor de limba rusă, i-a fost încălcat dreptul la apărare prevăzut de art. 64 alin. (2) pct. 1) Cod procedură penală, în următoarele cazuri:

- cînd a fost recunoscut în calitate de bănuț în baza ordonanțelor emise de organul de urmărire penală (f.d. 26 și 64 vol. I-a);

- cînd a fost audiat în calitate de învinuit potrivit procesului-verbal din 17.01.2014 (f.d. 95 vol. I-a);

- cînd a fost informat despre finisarea urmăririi penale și prezentate materialele acumulate în cadrul urmăririi penale potrivit procesului-verbal din 25.03.2014 (f.d. 117-118 vol. I-a);

- în cadrul ședințelor de judecată din data de 08.07.2014 și 21.07.2014 (f.d. 178-179 vol. I-a).

Invocînd că în toate cazurile a avut loc fără participarea traducătorului.

- fiind audiat în calitate de bănuț, Andrei Porfinenco a recunoscut învinuirea adusă, însă din conținutul declarațiilor nu rezultă că el își recunoaște vina, explicînd că nu și-a onorat obligațiunile din motive plasate dincolo de voința lui, fapt ce exclude săvîrșirea infracțiunii de escrocherie;

- concluzia instanței despre posibilitatea examinării cauzei în procedura simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, se prezintă neîntemeiată din motivul că pentru acceptarea probelor acumulate la urmărirea penală, Andrei Porfinenco trebuia cel puțin să le cunoască, însă n-a avut de unde, or, la prezentarea materialelor cauzei n-a fost asigurat cu traducător.

3.2. În apelul declarat, partea vătămată V. Cheltuială, a solicitat casarea integrală a sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care a numi inculpatului Porfinenco Andrei o pedeapsă mai aspră, invocând că instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele pricinii și a numit inculpatului o pedeapsă prea blândă, și eronat a încasat în beneficiul ei doar prejudiciul material în mărime de 5000 lei. Instanța nu a ținut cont că banii au fost împrumutați la procente, inflația a crescut, Andrei Porfirencu i-a pricinuit pagube materiale considerabile nu numai de 5000 lei care le-a însușit prin înșelăciune, dar și 4500 lei necesare pentru întoarcerea datoriei și pentru procurarea și înclierea repetată a tapetelor, cât și pagube morale considerabile în urma înșelăciunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către partea vătămată Cheltuială Valentina.

A fost admis apelul declarat de către avocatul Eșanu Victoria în numele inculpatului Porfinenco Andrei, sentința casată în ceia ce privește tipul penitenciarului și, în aceasta parte a fost pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și a dispus executarea pedepsei numite lui Porfinenco Andrei Serghei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea deciziei sale instanța de apel, audiind părțile și examinând materialele cauzei penale a reținut că, prima instanță corect a apreciat încadrarea juridică a infracțiunii comise de către Porfinenco Andrei pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi: escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile. Vina inculpatului V. Pofinenco fiind dovedită pe deplin de următoarea sistemă de probe și anume:

- declarațiile inculpatului Porfinenco Andrei;
- declarațiile părții vătămate Gavrilița Sergiu;
- declarațiile părții vătămate Croitor Tatiana;
- declarațiile părții vătămate Cheltuială Valentina;
- declarațiile martorului Rusu Ion;
- procesul-verbal de ridicare a recipisei din 04.07.2013 și din 24.12.2013;
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.07.2013, din 05.07.2013, din 30.12.2013 și din 28.06.2014;
- procesul-verbal de ridicare din 05.07.2013, din 18.03.2014 și din 06.05.2014;
- originalul recipisei întocmite de către A. Porfinenco la 23.12.2013;
- procesul-verbal din 28.06.2014 de examinare a descifrărilor telefonice ridicate de pe numărul cet. A. Porfinenco;
- procesul-verbal din 19.03.2013 de examinare a mesajelor SMS remise de pe numărul de telefon care aparține cet. A. Porfinenco către partea vătămată S. Gavrilița;
- copia recipisei întocmită de către A. Pofinenco întru confirmarea primirii avansului de la S. Gavrilița, în sumă de 4500 lei.

Referitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7 și 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, însă greșit a stabilit inculpatului executarea

pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru persoanele care au comis infracțiuni ce constituie recidivă.

În acest sens, instanța a reținut că, inculpatul A. Porfinenco în momentul comiterii infracțiunilor pentru care a fost condamnat prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27.02.2004 și prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 19.12.2006 se afla în timpul minoratului, iar prin sentința judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21 decembrie 2011 în temeiul alin. (1) al art. 192¹ din Codul penal, procesul a fost încetat pe motivul împăcării părților și astfel lipsește starea de recidivă a inculpatului.

Astfel, conform art. 34 alin. (5) lit. a) Cod Penal, la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale pentru infracțiunile săvârșite în timpul minoratului.

Din considerentele menționate, instanța de apel a stabilit că, inculpatul A. Porfinenco urmează a executa pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a respins argumentele avocatului în numele inculpatului, V. Eșanu, precum că inculpatul nu a fost asigurat cu traducător în ședințele de judecată, deoarece prima instanță a asigurat inculpatul A. Porfinenco cu translator, însă pentru ședința de judecată din 08.07.2014 nu era necesară prezența translatorului deoarece inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată, iar în ședința de judecată din 21.07.2014 s-a examinat posibilitatea conexării dosarelor parvenite, iar inculpatul a fost asistat de avocat.

Referitor la apelul părții vătămate, instanța de apel la respins ca nefondat din motiv că instanța de judecată a admis acțiunea civilă în limita în care a fost înaintată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către părțile vătămate S. Gavrilița, V. Cheltuială, T. Croitoru și avocatul V. Eșanu în numele inculpatului A. Porfinenco.

Părțile vătămate S. Gavrilița, V. Cheltuială, T. Croitoru în recursul său au solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care a numi inculpatului Porfinenco Andrei o pedeapsă mai aspră și de a restitui paguba materială cauzată părților vătămate, invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel de către V. Cheltuială.

Avocatul V. Eșanu în numele inculpatului A. Porfinenco în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală, în recursul său a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel. Recurenta consideră că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată din motiv că judecata a avut loc fără participarea traducătorului, iar hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În rest a invocat argumente similare ca și în cererea de apel.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Eșanu Victoria în numele inculpatului Andrei Porfinenco, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece autorul recursului critică unele acte emise de către organul de urmărire penală, cum ar fi ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit și de invinuit, totodată invocând că inculpatului i-ar fi fost încălcat dreptul la apărare. Cu referința la aceste argumente Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău corect le-a respins deoarece nici inculpatul, nici apărătorul acestuia, nu au contestat în

ordinea prevăzută de lege acțiunile organului de urmărire penală, fapt ce confirmă legalitatea acestora, și, inculpatului i-au fost respectate drepturile și libertățile procedurale întru totul.

În recursul declarat de partea vătămată Cheltuială Valentina se solicită aplicarea unei pedepse mai aspre inculpatului și schimbarea cuantumului prejudiciului material și moral. Cu referință la argumentele invocate de recurent acuzarea consideră că la stabilirea pedepsei instanțele sau condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, i-ar ce ține de achitarea pagubelor materiale și morale partea vătămată e în drept de a depune o acțiune în instanța civilă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, ținând seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul avocatului în numele inculpatului Eșanu Victoria

Din conținutul recursului declarat de avocatul Eșanu Victoria în numele inculpatului Porfinenco Andrei, se indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că judecata a avut loc fără participarea interpretului când participarea lui era obligatorie potrivit legii și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În speță, Colegiul penal constată că erorile invocate nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului menționat.

Referitor la pct. 4) al art. 427 Cod de procedură penală, precum că la ședințele de judecată din 08.07.2014 și 21.07.2014, inculpatul A. Porfinenco, nu a fost asigurat cu traducător, deși în sentință fiind indicat că cauza a fost examinată cu asigurarea dreptului la apărare prin prezența avocatului și asigurarea cu „*traducător*”, Colegiul menționează ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de recurent la acest capitol, or conform procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 178-179 vol. I), la ședința din data de 08.07.2014 inculpatul nu s-a prezentat, iar prezența interpretului nu a fost necesară, iar la ședința din 21.07.2014 s-a examinat posibilitatea conexării dosarelor parvenite în învinuirea lui A. Porfinenco în comiterea infracțiunii incriminate, ultimul fiind asistat de avocat.

Deasemenea, Colegiul penal respinge și argumentul referitor la faptul că, prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, au fost aplicate neîntemeiat din motiv că inculpatul a acceptat probele acumulate la urmărirea penală fără ca să le cunoască fiindcă nu a fost asigurat cu traducător, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.10.2014 (f.d. 213-215 vol. I-a), în cadrul căreia inculpatul a fost asistat

de translator, avocatul inculpatului A. Goiman a solicitat printr-o cerere examinarea cauzei în baza art. 364¹ al normei vizate supra, din motiv că inculpatul și-a recunoscut vina încă de la faza de urmărire penală.

Cu atât mai mult, Colegiul reține că, inculpatul A. Porfinenco nefiind de acord cu actele emise de către organul de urmărire penală, a fost în drept să le atace în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală, fapt ce confirmă legalitatea acestora.

Astfel, în baza celor expuse supra, instanța de recurs consideră că, inculpatului i-au fost respectate de către prima instanță drepturile și libertățile procedurale într-u totul.

Nu și-a găsit confirmare nici temeiul pentru recurs semnalat de recurent referitor la pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, deoarece lecturând textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a oferit răspunsuri la toate motivele apelului declarat și decizia adoptată cuprinde toate motivele pe care se întemeiază soluția, și motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel la examinarea cauzei, a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Față de cele ce preced, Colegiul penal mai specifică că, în sensul dispoziției art. 190 Cod penal, în cazul escrocheriei victimele transmit benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi la fel calificată ca escrocherie în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra bunurilor, urmărea scopul însușirii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal mai reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și, căroră instanța ierarhic inferioară, le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârilor atacate, nu s-au stabilit.

Referitor la recursul părților vătămate S. Gavrilița, V. Cheltuială, T. Croitoru

Cu privire la criticele expuse în textul recursului ordinar declarat de părțile vătămate S. Gavrilița, V. Cheltuială, T. Croitoru, Colegiul penal consideră că acesta sunt vădit nefondate, în raport cu actele și circumstanțele cauzei constatate de instanțele ierarhic inferioare din următoarele considerente.

Din materialele cauzei rezultă că, părțile vătămate S. Gavrilița și T. Croitoru, nu au contestat sentința primei instanțe cu apel, iar conform prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală – *nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința căroră persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului*, ceea ce impune declararea recursului acestora ca neîntemeiat.

Cît privește recursul declarat de partea vătămată V. cheltuială, Colegiul penal

reține că, nu sunt întemeiate criticele invocate în cererea de recurs privitor la faptul că prin sentința primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, inculpatului i-a fost numită o pedeapsă prea blândă și eronat a fost încasat în beneficiul părților vătămate doar prejudiciul material, deoarece instanțele ierarhic inferioare la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – că este gravă, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat, de circumstanțele atenuante – recunoașterea vinei, de circumstanțele agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cît privește dezacordul părților vătămate cu privire la stabilirea cuantumului pagubei materiale cauzate în urma acțiunilor inculpatului, Colegiul penal reține că, instanța de judecată a examinat acțiunea civilă în limita în care a fost înaintată de părțile vătămate.

Astfel, analizînd decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurenți, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 - 419 Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar fi afectat soluția acesteia.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, recursurile ordinare declarate de către părțile vătămate V. Cheltuială, S. Gavrilița, T. Croitoru și avocatul Victoria Eșanu în numele inculpatului Andrei Porfinenco se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către părțile vătămate Cheltuială Valentina, Gavrilița Sergiu, Croitoru Tatiana, și avocatul Victoria Eșanu în numele inculpatului Andrei Porfinenco, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui Pofinenco Andrei Serghei, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **17 februarie 2016.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan